

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2013. május 22. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt **a vádlott** ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék** 2013. március 4. napján kihirdetett **11.Fk.267/2012/39.** számú ítéletét **megváltoztatja az alábbiak szerint:**

A vádlott jármű önkényes elvétele bűntettében való bűnösségének megállapítását, a közvetett tettességre és a halmazati büntetésre utalást

m e l l ő z i .

A vádlott fk. börtönének tartamát **8 (nyolc) évre e n y h í t i .**

A vádlott az elsőfokú eljárásban felmerült 279.259,- (kettőszázhetvenkilencezer-kettőszázötvenkilenc) forint bűnügyi költségből 230.872,- (kettőszázharmincezer-nyolcszázhetvenkettő) forintot köteles megfizetni.

Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy az első tárgyalás időpontja helyesen 2012. szeptember **18.**, és az ítélet alapját képezi a 2012. november 16. napján tartott tárgyalás is.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől 2013. május 22. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe **beszámítja.**

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült **6.660,- (hatezer-hatszázhatvan) forint bűnügyi költség megfizetésére** külön felhívásra az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS:

Az elsőfokú bíróság a vádlottat közvetett tettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete és közvetett tettesként elkövetett jármű önkényes elvételének büntette miatt - halmazati büntetésül - 10 év fiataalkorúak börtönére és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámításáról, az eljárás során lefoglalt bűnjelekről. Az elsőfokú eljárásban felmerült 273.259,- forint bűnügyi költségből a vádlottat 224.902,- forint megfizetésére kötelezte, míg 48.387,- forintról megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védő jelentettek be fellebbezést enyhítés érdekében.

A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség a tényállás helyesbítése és kiegészítése, valamint a bűnösségi körülmények kiegészítése mellett indítványozta, hogy az ítélet az első fokú ítéletet változtassa meg, mellőzze a vádlott bűnösségének megállapítását jármű önkényes elvételének büntettében, mellőzze a közvetett tetteskénti elkövetés megállapítását, és helyesbítse a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összegét, egyebekben az első fokú ítéletet hagyja helyben. Utalt az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértésére. Álláspontja szerint a vádlott az emberölés büntettét egyenes szándékkal, tettesként követte el.

Az ítélet az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védő jelentettek be fellebbezést enyhítés érdekében.

A jelen ügyben a vádirat benyújtásakor - 2012. június 21. - már hatályban volt a Be. XVIII/A. Fejezetében meghatározott kiemelkedő jelentőségű ügyek eljárási szabályai. A Kúria 97/2012. BK Véleménye értelmében az e fejezet eljárási rendje szerinti elbírálásra az ügyésznek a vádiratban indítványt kell tennie. Ez a jelen ügyben nem történt meg, ugyan utóbb a Bács-Kiskun Megyei Főügyészség - az elsőfokú bírósági iratok tanúsága szerint - a vádiratot kiegészítette azzal, hogy az ügy a Be. 554/B. § b), c) pontjára figyelemmel kiemelt jelentőségű ügynek minősül. A vádirat kiegészítést azonban az elsőfokú bíróság nem kézbesítette sem a vádlottnak, sem a védőnek - így osztva a fellebbviteli főügyészség álláspontját - indokolt lett volna, vagy pervezető végzésben megállapítani, vagy a tárgyaláson közölni és azt jegyzőkönyvben rögzíteni, hogy az ügy a XVIII/A. Fejezet szerinti eljárás alá tartozik. Mivel ezt az elsőfokú bíróság elmulasztotta, így eljárási szabályt sértett, azonban ez az eljárási szabálysértés az érdemi határozatra kihatással nem volt, így az ítélet az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védő jelentettek be fellebbezést enyhítés érdekében.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást széles körben lefolytatta, melynek eredményeképpen döntően megalapozott tényállást állapított meg. Az ítélet tábla az iratok egybehangzó adatai alapján - figyelemmel a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára - azt csak az alábbiak szerint egészítette ki, illetőleg helyesbítette:

Mellőzte az első fokú ítélet 4. oldal 6. bekezdéséből, hogy **(név)** a sértett nadrágja zsebéből kivette annak telefonját, tekintettel arra, hogy ez nem képezte a vád tárgyát. A Be. 2. § (3) bekezdése értelmében ugyanis a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthet, aki ellen vádat emeltek, és kizárólag olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmaz. A vád pedig azt nem tartalmazta, hogy a gyermekkorú a sértett telefonját elvette, ezért ennek megállapítása a vádon való túlterjeszkedés.

A vádlott a bűncselekmény elkövetését megbánta.

Az ítélet tábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, mely szerint a vádlott személyi körülményei tekintetében jelentőséggel bír annak megállapítása, hogy a vádlottal szemben folyamatban lévő büntetőeljárások túlnyomórészt már bírósági szakban vannak, ugyanis a bűnösségi körülmény szempontjából nincs jelentősége, hogy a vádlottal szemben folyamatban lévő további büntetőeljárások nyomozati vagy bírósági szakban tartanak.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, azt az ítélet tábla a fenti helyesbítéssel, illetőleg kiegészítéssel határozatának alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból helyesen következtetett a vádlott bűnösségére.

Az ítélet tábla nem osztotta a fellebbviteli főügyészség egyenes szándékra vonatkozó álláspontját.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és így a másodfokú eljárásban irányadó tényállás szerint ugyanis a vádlott és gyermekkorú társa a bűncselekmény elkövetése előtt abban állapodtak meg, hogy a gyermekkorú társ lapáttal hátulról leüti a sértettet és ezt követően közösen elveszik tőle a gépjármű indítókulcsát, majd azzal a [település megnevezése]-be szöknek. A vádlott és társa nem a sértett megölésében állapodott meg, csupán „ártalmatlanná” tételében, hogy az indítókulcs elvételét ne tudja megakadályozni.

Ebből nem vonható arra következtetés, hogy a vádlott és gyermekkorú társa kívánta volna a sértett halálát. Ugyanakkor - osztva az elsőfokú bíróság álláspontját - az elkövetés eszközére, a támadott testtájakra figyelemmel a halálos eredmény reális lehetőségével számolniuk kellett és abba belenyugodva cselekedtek, így helyes az eshetőleges szándék megállapítása.

Az ítéletábra álláspontja szerint - osztva a főügyészi indítványt - tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt közvetett tettesként valósította meg.

A Btk. 20. § (2) bekezdése szerint közvetett tettes az, aki a szándékos bűncselekmény törvényi tényállását a cselekményért pl. gyermekkor miatt nem büntethető személy felhasználásával valósítja meg.

A megállapított tényállás szerint, miután **(név)** lapáttal bántalmazta a sértettet, ezt követően a vádlott a jobb lábán lévő gumicsizmával nagy erővel, két alkalommal a földön fekvő sértett arcába rúgott, azaz maga is tényállásszerű magatartást valósított meg, ahogy azt az elsőfokú bíróság is megállapította az ítélet 10. oldal első bekezdésében. Az, hogy a sértett minősítést megalapozó sérülését konkrétan ki okozta, nem bír jelentőséggel, hiszen a közös elkövetésre figyelemmel, az elkövetők együttesen felelnek a bekövetkezett eredményért. Jelen ügyben az egyik elkövető koránál fogva nem büntethető. (BH 1992. 565., BH 2010. 172.)

Mindezekre figyelemmel tehát a vádlott a terhére rótt bűncselekményt önálló tettesként valósította meg, ezért az ítéletábra mellőzte a közvetett tettességre történő utalást.

Egyebekben az élet elleni bűncselekmény minősítése helyes, hiszen a vádlott és a társa annak érdekében bántalmazták a sértettet, hogy annak gépkocsiját elvihessék, és azzal **település megnevezése]-re** utazzanak, így az aljas indokból elkövetettnek minősül. E körben az elsőfokú bíróság jogi álláspontját az ítéletábra mindenben osztotta.

A minősítés körében az ítéletábra helyesbíti az első fokú ítélet 9. oldal 3. bekezdésében foglalt azon mondatrészt, hogy a vádlottak a sértett járművét eltulajdonították, ehelyett azt állapítja meg, hogy a vádlottak a sértett járművét használatra szereztek meg.

Tévedett az elsőfokú bíróság amikor az élet elleni bűncselekménnyel halmazatban a jármű önkényes elvételének büntetét is megállapította.

Fkf.I.137/2013/5.

A vádlott és gyermekkorú társa annak érdekében bántalmazták a sértettet, hogy annak személygépkocsiját megszerezzék és azzal **település megnevezése]-re** utazhassanak. A törvényszék erre figyelemmel minősítette helyesen az élet elleni bűncselekményt aljas indokból elkövetettnek. A két cselekmény halmazatának megállapítása ugyanannak a motívumnak a kétszeres értékelését eredményezné, amelyre törvényes lehetőség nincs (BJD 6319., BH 1998/316. számú jogeset).

Erre figyelemmel az ítéletábra mellőzte a vádlott bűnösségének megállapítását a Btk. 327. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő jármű önkényes elvételének büntetében.

Mivel a vádlott terhére csak egy bűncselekmény került megállapításra, ezért mellőzte a halmazati büntetésre utalást is.

Az elsőfokú bíróság által értékelt bűnösségi körülményeket akként helyesbítette a másodfokú bíróság, hogy további súlyosító körülményként értékelte az élet elleni bűncselekmények elszaporodottságát és mellőzte a társas elkövetés értékelését, hiszen a vádlott önálló tettesként felel a terhére rótt bűncselekményért, társtettség megállapítására a gyermekkorú elkövetővel nem kerülhetett sor. További enyhítő körülmény, hogy a vádlott a bűncselekmény elkövetését megbánta.

Az így kiegészített és helyesbített bűnösségi körülmények mellett, az elsőfokú bíróság helyesen utalt arra, hogy a vádlottal szemben kiszabható szabadságvesztés büntetés maximum tartama 15 év, annak jogszabályi alapja azonban a Btk. 110. § helyesen **(2) bekezdés a) pontja**.

Az elsőfokú bíróság a halmazatként kiszabható 20 év szabadságvesztésre figyelemmel állapította meg a középértéknek megfelelő 10 év fk. börtönt.

Tekintettel a halmazat mellőzésére, a vádlottal szemben kiszabható törvényi maximum 15 év szabadságvesztés, melynek középértéke 7 év 6 hónap 15 nap. Az ítéletábra álláspontja szerint, a középértéket lényegesen meghaladó szabadságvesztés kiszabása nem indokolt, ezért annak mértékét 8 évre enyhítette.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor a börtönbüntetésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, azonban annak jogszabályi alapja nem az általa megjelölt Btk. 120/B. § (1) és (2) bekezdése - mert az kizárólag a javítóintézeti nevelésbe történő beszámításra vonatkozik -, hanem a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése, mert a szabadságvesztésbe történő beszámításra a fiatalok

esetében nem tartalmaz a törvény speciális szabályt.

Helyes a vádlott közügyek gyakorlásától történő eltiltása, annak mértéke is arányos.

Észlelte az ítéletábrla, hogy az elsőfokú bíróság a bűnügyi költség megállapítása során a 31. jegyzőkönyvben felmerült 6.000,- forint védői díjat nem vezette be a költségjegyzékbe és arról nem is rendelkezett. Ezért megállapította, hogy az eljárás során helyesen összesen 279.259,- forint bűnügyi költség merült fel. Másrészt a vádlottat terhelő bűnügyi költség megállapítása során számítási hibát is vétett, így ezt, valamint a fentiekben megállapított további bűnügyi költséget figyelembe véve, megállapította, hogy a vádlott által fizetendő bűnügyi költség összege helyesen 230.872,- forint.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az ítélet fejrészében feltüntetett első tárgyalás időpontja helyesen 2012. szeptember 18., illetőleg az elsőfokú bíróság 2012. november 16. napján is tartott tárgyalást, amely az ítélet alapját képezi, így ezen adatokat jelen határozatával helyesbítette, illetőleg megállapította.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábrla a védelmi fellebbezéseket alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét hivatalból is felülbírálvá a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől 2013. május 22. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdése alapján a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította.

A fellebbezési nyilvános ülésen a vádlott védelmével 6.660,- forint bűnügyi költség merült fel, melynek megfizetésére a vádlottat a Be. 381. § (1) bekezdésére figyelemmel, a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

Szeged, 2013. május 22. napján

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke

Sefta Márta dr. sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Cserháti Ágota sk.
a tanács tagja

Fkf.I.137/2013/5.

A Szegedi Ítéltábla Fkf.I.137/2013/5. számú ítélete, valamint a Kecskeméti Törvényszék 11.Fk.267/2012/39. számú ítéletének jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2013. május 22.

Gyurisné dr. Komlóssy Éva sk.
a tanács elnöke